

3. Пеняк Ю.С., Скурят А.І. Управління витратами підприємства на засадах контролінгу. *Інфраструктура ринку*. 2019. Випуск 37. С. 371-377. URL: <https://doi.org/10.32843/infrastruct37-53>

УДК 658.012

Чепка В.В.

к.е.н., доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

Звагольський С.Г.

магістрант програми

«Фінансовий менеджмент і контролінг»

КНЕУ імені Вадима Гетьмана

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ: ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ

Економічні тенденції та наслідки світової фінансової кризи показали необхідність удосконалення організації фінансового менеджменту суб'єктів бізнесу. Важливою складовою механізму фінансового менеджменту є система і методи внутрішнього фінансового контролю. В зарубіжній практиці суб'єкти господарювання при прийнятті управлінських рішень керуються даними, які надходять із системи внутрішнього контролю. Сучасні реалії функціонування вітчизняних підприємств свідчать про необхідність запровадження внутрішнього контролю в систему управління підприємством.

Відмітимо, що внутрішній контроль – це набір принципів, процедур і практик, які компанії визначають, щоб впевнитися, що перевіряють фактори, які викликають ризик, та усувають їх для уникнення втрат або наслідків шахрайства. Йому належить важлива роль у отриманні якісної аналітичної інформації від компаній, які залишаються під контролем щодо правильності та надійності відтворення виробничої та іншої сфер діяльності підприємства [1].

Внутрішній контроль може бути ефективним заходом, який застосовують

компанії, щоб гарантувати правильність оприлюдненої інформації. Коли суб'єкт бізнесу публікує та представляє свій річний звіт, узагальнену форму того, як працює упродовж кварталу чи року, отримані дані сприяють налагодженню корпоративного співробітництва.

Виокремлюють профілактичний, діагностичний і коригуючий внутрішній контроль. Профілактичний контроль – процедура або заходи, які використовуються для запобігання будь-якій підозрілій помилці чи виявленій невідповідності. діагностичний контроль, навпаки, є засобом, прийнятим для виявлення прогалин. Однак, коригувальні засоби контролю допомагають усунути виявлені недоліки, які можуть призвести до подальших фінансових або репутаційних проблем для компанії [2].

Система внутрішнього контролю повинна охоплювати та допомагати правильно організувати та контролювати діяльність компанії. Варто підкреслити, що на думку більшості науковців та практиків, внутрішній контроль – комплексна діяльність у сфері фінансового та управлінського обліку, а також у стратегічному управлінні проєктами, операціями, персоналом та загальному управлінні якістю. Важливою умовою якісного внутрішнього контролю є проведення аналізу та планування діяльності підприємства для прийняття подальших ефективних управлінських рішень [3].

Внутрішній контроль, організований на підприємствах, повинен поширюватися на адміністративні та операційні системи. Важливо враховувати, що особливостями систем внутрішнього контролю є досягнення організаційних цілей, оперативності, відповідності загальним нормативам, забезпечення захисту активів підприємства від марнотратства, шахрайства, зловживання та несанкціонованого використання ресурсів, забезпечення точного та належного звітування і реєстрації доходів та даних [4].

Система внутрішнього контролю спрямована на формування стратегічних орієнтирів та задоволення потреб акціонерів, забезпечення стабільного зростання вартості акцій. У цьому аспекті компанія самостійно обирає певний набір ресурсів, поведінки, процедур і дій, які адаптовані до її конкретної

діяльності та обраного сегменту ринку. Цей вибір дозволяє:

- сприяти моніторингу заходів, ефективності їх реалізації, ефективному використанню ресурсів;
- оцінювати всі значні операційні, фінансові та ризики відповідності.

У той же час, більш конкретно, система є спрямованою на забезпечення:

- дотримання законодавчих та нормативних актів;
- виконання вказівок і розпоряджень виконавчої дирекції;
- належне функціонування внутрішніх процесів компанії, особливо тих, які пов'язані із захистом її активів;
- достовірність фінансових даних [5].

У міжнародній практиці виокремлюють декілька елементів системи внутрішнього контролю:

- контрольне середовище, яке є формуванням принципів і стандартів внутрішнього контролю діяльності конкретного підприємства;
- процедури внутрішнього контролю – комплекс дій, спрямованих на мінімізацію ризиків, з якими може зіштовхнутися компанія;
- оцінка ризиків та аналіз факторів, що створюють виклики для бізнесу, та визначають інструменти управління ними;
- інформаційно-комунікаційний вплив, що полягає в своєчасному забезпеченні керівництва підприємства необхідною інформацією для прийняття управлінських рішень і здійснення внутрішнього контролю;
- необхідний моніторинг методів контролю [1].

Підсумовуючи вищенаведене відмітимо, що побудова чіткої система внутрішнього контролю дозволяє підприємствам бути більш захищеними від помилок, ризиків, результатів шахрайства, порушень надання несвоєчасної, ненадійної та неправдивої інформації.

Список використаних джерел:

1. Новікова Х. С. Внутрішній контроль як основна складова управління діяльністю підприємства. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi->

bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ecan_2015_19(2)__18. (Дата звернення: 11.08.2022).

2.Бондаренко Н.М., Шачаніна Ю.К. Організація внутрішньогосподарського контролю використання основних засобів на вітчизняних підприємствах та шляхи його вдосконалення. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017. № 23. С. 119-122.

3.Меліхова Т.О., Федоров І.О. Внутрішній контроль виробничих запасів для своєчасного виявлення загроз у системі управління фінансової безпеки підприємства. *Агросвіт*. 2018. № 2. С. 63-70.

4.Пашкевич М.С., Шишкова Н.Л. Контроль: незалежний, внутрішній, державний: навч. посіб. Дніпро: НГУ, 2017. 182 с.

5.Михайленко Ю.О. Організація обліку і контролю розрахунків за заробітною платою. *Молодий вчений*. 2017. № 2 (42). С. 287-294.

УДК 336.64

Чубар Д.Ю.,

студентка 3-го курсу,

факультету маркетинг,

Науковий курівник – Куліш Г.П.,

к.е.н., професор кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

КНЕУ імені Вадима Гетьмана

БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

У процесі поглиблення ринкових перетворень та всебічного розвитку приватної власності активізується розвиток підприємництва, в якому органічним структурним елементом є середній та малий бізнес [1].